



# Dreptul



ISSN 1857-3185

**VINERI**

**21 ianuarie**

**2011**

**Anul X  
nr. 2 (357)**

**8 pagini – 3 lei**

**Săptămînal juridic**

E-mail: dreptul\_pravo@yahoo.com



**Fiecare copil are  
dreptul la o  
copilarie fericită**

**pag. 3**



**Aspecte juridico-  
practice privind  
redobîndirea  
cetăteniei romîne**

**pag. 4**



**Reguli referitoare la  
reabilitarea/recuperarea  
persoanelor în vîrstă și  
celor cu dizabilități**

**păg. 6**

## Negocierea statutului de membru al UE – una din prioritățile programului actualului Guvern

Transformarea Republicii Moldova într-un partener de încredere pentru UE, negocierea cu succes a Acordului de Asociere și lansarea procesului

Potrivit programului de guvernare, aprobat recent de Legislativ, una dintre prioritățile majore pentru următorii patru ani este integrarea europeană

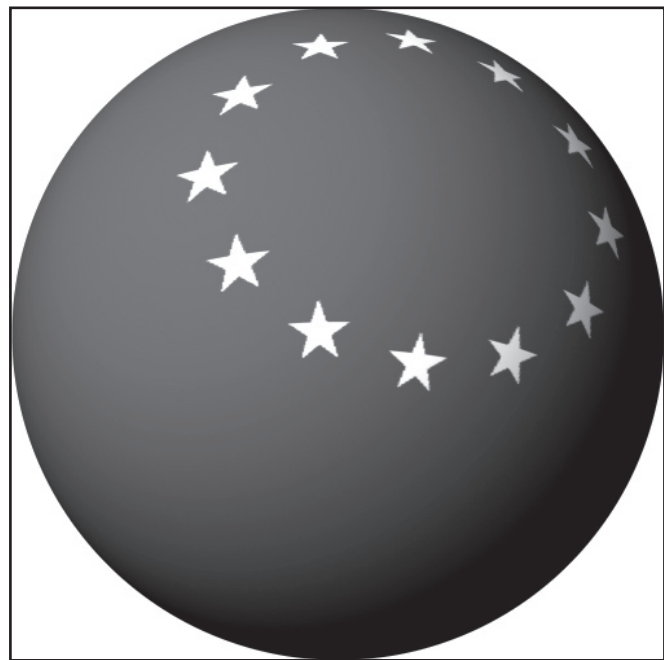
meniu asigurării libertății mass-media, independenței sistemului judiciar, liberalizării economiei.

Potrivit programului, prin promovarea coerenței a unor politici de europeanizare a tuturor aspectelor vieții social-politice și economice a țării și semnarea Acordului de Asociere la Uniunea Europeană, se va reuși, într-o perioadă previzibilă, transformarea R. Moldova într-o țară eligibilă pentru aderarea la UE.

„Ca urmare a implementării programului de activitate a Guvernului, Republica Moldova va deveni un partener de încredere și o țară binevenită în comunitatea internațională, care va realiza cu succes negocierile pe marginea Acordului de Asociere, inclusiv a Acordului de Comerț Liber, Cuprinzător și Aprofundat cu UE, și va lansa procesul de negociere a statutului de membru al UE”, se arată în program.

Printre prioritățile de politică externă, programul indică și relații de bună vecinătate și de parteneriat strategic cu Uniunea Europeană, România, Ucraina, SUA și Federația Rusă. Pentru următorii patru ani, Guvernul prevede, în paralel cu eforturile orientate spre avansarea procesului de integrare europeană, să aprofundeze relațiile tradiționale de cooperare cu partenerii din spațiul Comunității Statelor Independente.

Și reintegrarea țării face parte din prioritățile Executivului pentru următorul mandat. Guvernul va pleda pentru soluționarea conflictului în formatul 5+2, în baza principiilor acceptate de principalele forțe politice din Republica Moldova, inclusiv retragerea forțelor militare ale Federației Ruse de pe teritoriul R. Moldova și înlocuirea actualelor forțe de menținere a păcii cu o misiune internațională civilă.



de negociere a statutului de membru al UE sînt prioritățile de politică externă a RM incluse în programul de guvernare pentru următorii patru ani.

nă. La acest capitol, în program sînt prevăzute mai multe acțiuni ce ar permite atingerea acestui deziderat, printre care realizarea reformelor în do-

## O colaborare mai intensă cu Uniunea Europeană

O colaborare mai intensă cu Uniunea Europeană înseamnă alegerea de către Parlament a președintelui Republicii Moldova. Declarația aparține șefului Delegației Uniunii Europene la Chișinău, ambasadorul Dirk Shuebel. Oficialul european a avut o întrevedere cu șeful interimar al statului Marian Lupu.

„Noi vom activa la fel ca și pînă acum. Am colaborat foarte bine timp de 15 luni cu președintele interimar, este important pentru țară. Și desigur vom colabora mai intens atunci cînd va fi ales șeful statului”, a declarat Dirk Schuebel.

Întrebat dacă a discutat cu Partidul Comuniștilor privind la alegerea șefului statului, ambasadorul Dirk Shuebel a răspuns că Uniunea Europeană nu va interveni în procesul de negocieri dintre Alianța de Guvernare și opoziție.

„Este o chestiune internă cum va avea loc alegerea șefu-

lui statului. Dacă deocamdată Constituția nu este modificată, atunci înseamnă că trebuie găsite două voturi la opoziție. Sperăm că acest lucru se va întîmpla, sau alianța va găsi cum poate fi modificată Constituția astfel încît, președintele să fie ales”, a adăugat Shuebel.

„Dacă venim cu o guvernare, cu un mandat de 4 ani, înseamnă jumătate din succesul și perspectiva relațiilor cu Uniunea Europeană. În cazul în care, acest lucru nu se întîmplă, în mod evident, rămîn multe semne de întrebare și vom bate pasul pe loc”, a spus Marian Lupu, președintele Parlamentului, președintele interimar al RM.

Amintim că pentru alegerea președintelui țării sînt necesare 61 de voturi ale deputaților. Alianța de guvernare are nevoie de două voturi din partea Partidului Comuniștilor pentru a putea alege șeful statului pentru următorii 4 ani. În caz contrar, vor fi anunțate alegeri anticipate.

## Declarația de Independență a Republicii Moldova a fost predată pentru păstrare Trezoreriei Băncii Naționale

Declarația de Independență a Republicii Moldova, restabilită la 26 aprilie 2010, a ajuns în Trezoreria Băncii Naționale a Moldovei. Actul a fost înmînat de Directorul general al Aparatului Parlamentului, Adrian Fetescu, Guvernatorului Băncii Naționale, Dorin Drăguțanu, pentru păstrare la un nivel înalt de securitate în Trezoreria Băncii Naționale.

Originalul Declarației de Independență a fost distrus prin ardere în urma evenimentelor din 7 aprilie 2009, în timpul cărora au fost distruse și sediile Parlamentului și Președinției. Declarația de Independență a Republicii Moldova a fost restabilită prin aplicarea semnăturilor repetate ale deputaților în Parlamentul de legislatură a XII-a, în ședința solemnă din 26 aprilie 2010.

Ulterior, prin hotărîrea Biroului permanent al Parlamentului din 3 decembrie 2010, s-a decis păstrarea Declarației de Independență la Trezoreria Băncii Naționale a Moldovei.

Amintim că la 26 aprilie 2010, 282 de deputați din primul Parlament și-au depus semnătura pe Declarația de Independență pentru ca ea să poată fi restabilită. Partidul Comuniștilor nu a participat la acțiunea de restabilire a textului Declarației de Independență.

Semnăturile deputaților decedați au fost scanate din „Sfatul țării”, unde au fost publicate în 1991 și aplicate pe Actul de Independență restabilit.



**Începe ziua cu DREPTUL!**



## ANUNȚ

La 21 ianuarie 2011, ora 16.00 va avea loc ședința ordinară a Consiliului de administrație al UJM.

## Ordinea de zi:

1. Abordări privind activitatea UJM în anul 2010.
2. Aprobarea planului de activitate al UJM și a Consiliului de administrație pe anul 2011.
3. Pregătirea unei noi ediții despre UJM (președintele UJM- domnul Gheorghe Avornic).
4. Diverse.

## Planul de activitate UJM pentru anul 2011

1. Organizarea unei conferințe în perioada mai-iunie cu tematica „Învățămîntul juridic și știința în domeniul dreptului”.
2. Marcarea Zilei Profesionale a Juristului la 19 octombrie și desfășurarea unei conferințe cu tematica „Societatea civilă în procesul decizional al statului”.
3. 3 mai 2011 – UJM în parteneriat cu Academia de Științe a Moldovei și Institutul de Istorie, Stat și Drept va susține o conferință jubiliară cu genericul „Contribuția școlii științifice a profesorului Gheorghe Costachi la edificarea statului de drept: probleme, realizări și perspective”
4. Participarea studenților în cadrul Olimpiadei Republicane la Drept și a Olimpiadei Internaționale din Austria etc.
5. Implementarea planului de activitate al UJM, Departamentul tineret (conferințe, mese rotunde).
6. Identificarea și implementarea unui mecanism eficient privind marcarea evenimentelor speciale cum ar fi: jubilee, zile de naștere, rezultate profesionale remarcabile a membrilor UJM și a altor persoane notorii din domeniul dreptului.

## ◆ Flash

## Datoria externă a Moldovei – 1 miliard 116,17 milioane de dolari

După cum au relatat surse din cadrul Ministerului de Finanțe, creșterea datoriei externe a Moldovei în 2010 a fost parțial, din cauza excesului fluxurilor de credite în țară, peste volumul de plăți a datoriei externe cu 166,13 milioane de dolari. Astfel, în 2010 Moldova a beneficiat de noi împrumuturi în valoare de 212,04 milioane de dolari, dar plățile de bază a datoriei externe față de aceeași perioadă au totalizat 45,91 milioane de dolari.

La începutul anului 2010 datoria externă a Moldovei a constituit 773,67 mln dolari.

## Indexarea pensiilor va fi mai mare decît în 2010

În acest an, indexarea pensiilor va fi mai mare decît în 2010. Cel puțin așa ne asigură ministrul Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Valentina Buliga. Ea nu a precizat, însă, cu cît vor fi indexate pensiile.

Totodată, bătrînii de la sate spun că pensia abia de le ajunge să-și acopere cheltuielile de primă necesitate.

La începutul anului trecut, în Moldova, erau aproape 625 de mii de pensionari, dintre care 587 de mii aveau o pensie mai mică de o mie de lei. Pensia este indexată, anual, în luna aprilie. Anul trecut aceasta a fost indexată cu 4,3 la sută.

## Pentru prima dată un Guvern are toate șansele să lecuiască Republica Moldova

Guvernul Filat II are toate șansele să lecuiască Republica Moldova, la propriu, și asta pentru că cei mai mulți, adică 4 din cei 19 membri ai Guvernului Alianței pentru Integrare Europeană, sînt absolvenți ai Universității de Stat de Medicină și Farmacologie „Nicolae Testemițanu” (anterior Institutul de Medicină din Chișinău).

Locul doi îl împart absolvenții Universității de Stat din Moldova și ai Universității Agrare din Moldova – cîte 3 membri ai Guvernului, iar pe locul trei, spectaculos, cîte 2 membri ai Cabinetului de miniștri au absolvit Universitatea Tehnică din Moldova și Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, România.

## „Întrebări-răspunsuri” de la Fisc

Inspectoratul Fiscal Principal de Stat anunță despre lansarea de către Serviciul Fiscal de Stat a unui nou produs – Baza generalizată a practicii fiscale. Aceasta constituie fundamentul unic la aplicarea legislației fiscale și reprezintă poziția oficială a Serviciului Fiscal de Stat expusă sub formă de întrebări-răspunsuri, comunică Serviciul de presă al Fisc-ului.

Potrivit conducerii Fisc, lansarea acestui serviciu va permite informarea la timp și în deplină măsură a contribuabililor cu ultimele modificări, actualizări și proceduri de aplicare a prevederilor legislației fiscale.

Prin acest serviciu, se urmărește micșorarea numărului contradicțiilor care apar în cadrul controalelor fiscale.

## Actual

## Funcționarii pot depune declarația pe venituri și proprietăți

Judecătorii, procurorii, funcționarii publici, demnitarilor de stat sînt obligați, pînă la 30 ianuarie, să depună la CCCEC declarația pe venituri și proprietăți. Deși informația a fost făcută publică la 14 ianuarie, funcționarii nu s-au prea grăbit să depună, o astfel de declarație. „Nimeni nici nu a telefonat, cu excepția jurnaliștilor”, au declarat responsabilii din cadrul CCCEC.

În conformitate cu Legea nr.1264-XV din 19.07.2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății demnitarilor de stat, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și al unor persoane

cu funcție de conducere și Regulamentul privind modul de organizare și funcționare a Comisiei centrale de control al declarațiilor cu privire la venituri și proprietate (aprobat prin Legea nr.1576-XV din 20.12.2002), Comisia centrală de control anunță că subiecții declarării veniturilor și a proprietății specificați la art.3 lit.a) Legea nr.1264-XV din 19.07.2002, urmează să depună declarațiile pînă la 30 ianuarie 2011, la Comisia centrală de control al declarațiilor cu privire la venituri și proprietate care se află în sediul Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Co-

rupției, mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare și Sfînt 198.

Conform art.3 lit.a) al Legii nr.1264-XV din 19.07.2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății demnitarilor de stat, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere, subiecți ai declarării veniturilor și a proprietății sînt: președintele Republicii Moldova, deputații, membrii Guvernului, judecătorii Curții Constituționale, Curții Supreme de Justiție, curților de apel, membrii Consiliului Superior al Magistraturii, judecătorii, Procurorul Ge-

neral, procurorii și adjuncții acestora, membrii Curții de Conturi, membrii Consiliului de administrație a Băncii Naționale a Moldovei, membrii Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare, avocații parlamentari, președintele Comisiei Electorale Centrale și adjuncții lor (permanenți), șeful și adjuncții șefului Aparatului Guvernului, șefii oficiilor teritoriale ale Aparatului Guvernului, conducătorii autorităților administrației publice locale.

Declarațiile pot fi depuse în sala de audiență a CCCEC.

## Acordul de constituire a AIE-II a fost făcut public

Acordul de constituire a AIE-II a fost făcut public. Potrivit acestuia, liderii celor 3 formațiuni membre a alianței, au optat pentru 7 direcții principale, printre care:

- Integrare Europeană;
- Reintegrarea țării;
- Supremația legii;
- Politică externă eficientă și echilibrată;
- Descentralizarea puterii;
- Combaterea sărăciei și servicii publice de calitate;
- Creștere economică.

Documentul are cinci pagini și în mare parte descrie principiile, valorile, prioritățile de guvernare și mecanismele de funcționare ale alianței.

Potrivit acordului, toate deciziile care urmează să fie luate de Parlament și Guvern vor fi mai întîi discutate în cadrul Consiliului alianței. Acesta este format din 9 membri, cîte trei din partea fiecărui partid. Astfel, președintele țării va informa Consiliul ce decrete are de gînd să semneze.

Totodată, înainte de fiecare ședință a Parlamentului, ordinea de zi va fi discutată la o întrunire a deputaților din alianță.

Dacă nu va fi consens pe un proiect de lege, acesta va fi retras și discutat la Consiliul alianței.

De asemenea, trebuie să fie consens și pe fiecare proiect de hotărîre a Guvernului. Ședința Cabinetului de miniștri va fi precedată de cea a Președintelui Guvernului. Conform Acordului semnat, Guvernul de coaliție este format conform partajării echitabile.

Nu în ultimul rînd, modalitatea de numire a miniștrilor, viceministrilor, vicedirectorilor de agenții guvernamentale și altor instituții se va efectua prin decizia Consiliului AIE.

În acord nu se spune însă prea multe despre alegerea președintelui țării, decît că cele trei partide vor contribui în mod egal la această procedură.

Menționăm că Acordul de Constituire a AIE-II a fost semnat la 30 decembrie 2010.

## Fără sprijinul UE, stabilitatea pe termen lung în Republica Moldova este imposibilă

Construirea unei democrații liberale bazate pe un Guvern legitim este deosebit de importantă în Republica Moldova, Georgia, și Ucraina, care sînt cei mai promițători parteneri ai Uniunii Europene în est. În ultimii 20 de ani aceste țări, în pofida multor probleme, au fost totuși democratice, deși cu mai multe neajunsuri, cum ar fi semne de autoritarism și corupție. Fără sprijinul UE, stabilitatea pe termen lung în aceste țări pare imposibilă.

Europa de Est și Caucazul de Sud sînt zone care au legături sociale și economice (comerț, investiții, turism, studenți, diaspora) mult mai slabe cu Uniunea Europeană, decît unii vecini ai UE de la sud (Maghreb). Vecinii din est ai Uniunii Europene nu sînt vecini ai Eu-

ropei, ci mai degrabă vecini ai Uniunii Europene, aceasta oferindu-le drepturi depline să întreprindă pași în vederea aderării.

În consecință, în ultimii

special Republica Moldova, Armenia, Belarus, Georgia, Ucraina și Azerbaidjan, ceea ce ar însemna armonizarea cu standardele Uniunii Europene în ceea ce privește democrația liberală, piața liberă, aplicarea legii, precum și îmbunătățirea relațiilor sale cu UE.

Aceasta din urmă va avea o finalitate prin semnarea de acorduri reciproce, instituirea unei zone de comerț liber, aderarea la Comunitatea Energiei și eliminarea vizelor pe termen lung. Republica Moldova parcurge etapele cu o viteză foarte mare. În cadrul coaliției de guvernămînt pro-european, din toamna anului 2010, Chișinăul a cîștigat privilegiul de

a se bucura de o bună parte a politicilor Uniunii Europene, care în mod normal sînt destinate numai țărilor candidate la aderare.

Există două diferențe importante între țări care fac parte din Parteneriatul Estic: ce țin de forma de guvernare (democrație imperfectă vs regim autoritar) și interesul în aderarea la UE. Din primul grup fac parte Republica Moldova, Georgia și Ucraina, iar din cel de-al doilea Azerbaidjan, Belarus și Armenia.

Democrația liberală, precum și modernizarea pieței libere sînt greu de imaginat fără statul de drept. Din acest motiv, lupta cu corupția ar trebui să devină un alt obiectiv al Parteneriatului Estic. În acest caz, sprijinul instituțional și financiar al UE ar trebui să fie direcționate spre agențiile de aplicare a legii și departamentele de justiție.





# Fiecare copil are dreptul la o copilărie fericită

Dreptul copilului la viață, familie și educație sînt drepturi fundamentale pe care le promovează organizația internațională LUMOS în Republica Moldova.

Sărăcia populației, migrația masivă, lipsa de servicii sociale în țara noastră au condus la separarea de familie a mii de copii. Potrivit unor date, astăzi circa 8000 de copii cresc în 58 de instituții rezidențiale, iar mai mult de jumătate dintre ei au unul sau ambii părinți în viață. Copiii ajung în instituții rezidențiale speciale din cauza dizabilității fizice sau mintale. Drept urmare, ei sînt separați de familie, școală și de comunitate. Însă instituțiile rezidențiale nu răspund necesităților de creștere și dezvoltare ale copilului, deoarece sînt mari, izolate de comunitate și cu condiții improprie de îngrijire și întreținere a copilului.

„Noi credem că sărăcia sau dizabilitatea nu sînt motive pentru a separa copilul de familie. Iată de ce susținem autoritățile naționale, locale și societatea civilă în efort de a reforma sistemul de protecție a copilului, astfel încît tot mai mulți copii să crească în familie, sa meargă la școală din comunitate și să aibă șanse egale pentru a deveni maturi realizați”, a declarat Georgette Mulheir, director operațional LUMOS Foundation, în cadrul conferinței naționale dedicate rezultatelor activității LUMOS în Republica Moldova. Evenimentul a avut loc recent și a întrunit reprezentanți ai ministerelor publice locale, ai societății civile, experți independenți naționali și internaționali.

Valentin Crudu, șef de Direcție la Ministerul Educației a evidențiat faptul că în anul 2010, în trei

instituții rezidențiale în care derulează proiectele LUMOS s-a reușit reducerea cu peste 30% a numărului copiilor instituționalizați. Specialiștii locali asistați de LUMOS, au găsit pentru copii o soluție mai bună decît școala-internat: aceștia

cînd și-a propus reducerea în jumătate, în următorii cinci ani, a numărului copiilor instituționalizați. Din cele 58 de instituții, 26 sînt școli-internat auxiliare destinate copiilor cu cerințe educaționale speciale.

Ministerul Muncii, Protecției

ani la domiciliu. Anual, 12 copii din 1000 mor pînă a atinge vîrsta de un an, fiecare al cincilea copil moare acasă. Studiile demonstrează că majoritatea acestor copii provin din familii vulnerabile, care nu au știut cum să-și îngrijească propriul copil și nu au solicitat ajutorul medicului la primul semn de risc pentru sănătate. Problema mortalității infantile nu este doar una medicală, ci și socială. Iată de ce este importantă cooperarea sectoarelor medical și social, a menționat Rodica Scutelnic, șef de Direcție la Ministerul Sănătății.

Proiectele LUMOS se desfășoară în baza unui acord încheiat între LUMOS Foundation din Marea Britanie și ministerele de resort din Republica Moldova pentru perioada 2010-2015. Împreună cu autoritățile și specialiștii din regiuni, ei au grijă ca tot mai mulți copii să aibă parte de căldura unei familii, pledînd pentru șansele egale a tuturor copiilor cu necesități speciale. Fiecare copil are dreptul la o copilărie fericită.

Organizația LUMOS creată de J.K.Rowling celebra autoare a romanelor Harry Potter, cu sediul la Londra, activează în Moldova din 2007 realizînd proiecte dedicate drepturilor copilului. În prezent ea implementează patru proiecte: reforma sistemului rezidențial de îngrijire a copilului; dezvoltarea și promovarea educației incluzive; prevederea și reducerea mortalității infantile a copiilor sub 5 ani la domiciliu; elaborarea mecanismului de evaluare și acreditare a prestatorilor de servicii sociale.

LUMOS își desfășoară activitatea în trei regiuni-pilot: raioanele Florești, Ialoveni și municipiul Chișinău.

Nadejda CHIȚAN



au fost ajutați să revină în familia lor biologică sau în familia extinsă. În acest context, Natalia Petrea, vicepreședinte a raionului Ialoveni a confirmat că pînă în prezent au fost dezinstituționalizați 15 copii care trăiau la gimnaziul-internat din Ialoveni – 5 din raionul respectiv și încă 10 din alte raioane. Totodată, V. Crudu a mai adăugat că reformarea sistemului rezidențial de îngrijire a copilului este imposibilă fără dezvoltarea educației incluzive în școlile din Republica Moldova. Acesta este un alt angajament important pe care și l-a asumat Ministerul Educației, ce vine să asigure accesul fiecărui copil la școala comunitară și dreptul la o educație de calitate.

Guvernul Republicii Moldova a lansat reforma sistemului rezidențial de îngrijire a copilului în 2007,

Sociale și Familiei are, și el un rol determinant în reformarea calității a sistemului de protecție a copilului. Potrivit Viorei Dumbrăveanu, șef de Direcție în cadrul Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, crearea noilor servicii, apropiate de necesitățile copilului și a familiei, este o prioritate a ministerului. Acreditarea prestatorilor de servicii sociale, evaluarea corectă și echitabilă a calității serviciilor și monitorizarea reală a respectării legislației în domeniu ne vor ajuta să garantăm dreptul fiecărui copil la servicii de calitate și să oferim șansa ca acești copii să crească în familie și comunitate.

Un alt domeniu în care LUMOS acordă asistență autorităților Republicii Moldova este prevederea și reducerea mortalității infantile și a copiilor mai mici de cinci

## Prim-ministrul Vlad Filat a avut o convorbire telefonică cu omologul său polon

Prim-ministrul Vlad Filat a avut pe 17 ianuarie o convorbire telefonică cu prim-ministrul Poloniei Donald Tusk, se arată într-un comunicat al Direcției comunicare și relații cu presa a Guvernului.

În cadrul convorbirii au fost abordate aspecte ce țin de relațiile bilaterale, dar și de relațiile moldo-comunitare, avînd în vedere faptul că Polonia va deține președinția UE în a doua jumătate a anului curent.

Donald Tusk l-a felicitat pe Vlad Filat cu numirea în funcția de prim-ministru și i-a urat succese în noul mandat.

Premierul Poloniei a apreciat dinamica pozitivă a relațiilor bilaterale și a spus că Polonia va susține în continuare Republica Moldova pe calea aderării la Uniunea Europeană.

Vlad Filat a apreciat suportul constant al Poloniei acordat Republicii Moldova și a reiterat angajamentul ferm al Guvernului de a urma calea reformelor și integrării europene.

Prim-ministrul Republicii Moldova a spus că anul 2011 este unul foarte important pentru relațiile moldo-comunitare și și-a exprimat convingerea că acestea vor cunoaște o dezvoltare continuă pe durata președinției Poloniei în UE.

Vlad Filat l-a invitat pe Donald Tusk să efectueze o vizită în Republica Moldova. Premierul Poloniei a acceptat invitația, vizita urmînd să aibă loc în luna martie a anului curent.

## Șoferii care vor călători în Uniunea Europeană vor plăti cu peste 60 de euro mai scump

Conducătorii auto plătesc din 17 ianuarie mai mult pentru „Cartea Verde”, după ce cele șase companii care prestează aceste servicii au decis să nu mai ofere reduceri la procurarea poliței de asigurare.

Astfel, „Cartea Verde” pe un an, pentru Uniunea Europeană, va costa 427 euro, pentru autoturisme, față de taxa anterioară de 363 euro. Asigurarea pentru autovehiculele destinate transportului de persoane pînă la 17 locuri este de 1344,20 euro pe an, automobilele cu masa totală pînă la 3,5 tone - 1160,90 euro.

Șoferii care vor călători în Ucraina și Belarus vor plăti cu 3,5 euro mai scump, iar pentru o asigurare valabilă și pentru Rusia - cu 13 euro mai mult. „Cartea Verde” pe un an pentru țările CSI, zona 2, costă 132 de euro pentru autoturisme și 231 euro pentru autocamioane cu masa totală peste 3,5 tone.

Asiguratorii explică anularea reducerilor prin faptul că anul trecut au crescut considerabil despăgubirile achitate. Totodată, ei spun că pînă în luna martie, cînd se va face recalcularea pentru anul 2010, nivelul primelor de asigurare „Cartea Verde” nu vor fi modificate.

Republica Moldova a aderat la sistemul internațional „Carte Verde” în 1997, dar a început activitatea în domeniu în 2001. Doar șase asiguratori au dreptul să vîndă polițe de asigurare „Carte Verde” în Republica Moldova, doi dintre care, începînd cu a doua jumătate a anului 2010.

## Guvernul anunță că medicamentele s-au ieftinit cu 39%

La 17 ianuarie 2011, a expirat termenul limită pentru ajustarea prețurilor la medicamente de către farmaciști, conform Catalogului Național de prețuri. În acest context, Vlad Filat a organizat o ședință cu privire la reevaluarea prețurilor la medicamente.

Conform informației prezentate, la momentul de față în Catalogul Național de prețuri de producători la medicamente au fost incluse 3100 de denumiri de medicamente. În urma reevaluării, medicamentele s-au ieftinit cu circa 39%. Prețul a scăzut cu 10 lei în cazul a peste 64% din produsele farmaceutice reevaluate, s-a redus cu 10-50 lei - la aproape 30%, cu 50-100 lei - la 5,8%, și cu peste 100 lei în cazul a peste 2,6% dintre produse, anunță Serviciul de presă al Guvernului.

Premierul Vlad Filat

s-a arătat nemulțumit de faptul că în catalog nu au fost incluse toate denumirile de medicamente ce se comercializează pe piața autohtonă, deși de la aprobarea hotărîrii Guvernului referitor la Regulamentul cu privire la modul de aprobare și înregistrare a prețurilor de producător la medicamente a trecut jumătate de an.

Responsabilii din domeniu au menționat că, Registrul Național de prețuri de producători la medicamente va fi completat cu noi prețuri odată cu parvenirea acestora. O problemă în acest sens se atestă la produsele farmaceutice importate din țările asiatice.

Prim-ministrul a spus că știe că unii operatori de pe piața locală au majorat semnificativ în ultima perioadă a anului 2010 importurile de produse farmaceutice,

pentru a avea un argument privind menținerea prețurilor. Premierul a solicitat Ministerului Sănătății să facă o amplă evaluare a stocurilor de medicamente

Directorul CCCEC, Viorel Chetaru, a înformat că mai multe echipaje ale centrului au demarat controale la rețelele farmaceutice din țară. Ofițerii CC-

aplicat care nu trebuie să depășească 25% în farmacii și 15% la depozite. Potrivit conducerii CCCEC, dacă în urma controalelor se vor depista nereguli, vor fi aplicate sancțiuni sub formă de amenzi, fiind posibilă chiar și retragerea licențelor de activitate.

Premierul Vlad Filat a solicitat ca pînă la ședința de Guvern de săptămîna viitoare, să fie prezentat întreg pachetul de modificări ce țin de reglementarea pieței farmaceutice. De asemenea, acesta a cerut să fie analizată situația pe piața produselor farmaceutice autohtone, precum și situația farmaciilor din zonele rurale. În cadrul ședinței, s-a convenit ca la fiecare 3 zile, premierul Vlad Filat să primească informații referitoare la situația de pe piața farmaceutică.



de primă necesitate, iar Centrului anticorupție - a stocurilor de produse farmaceutice. De asemenea, Filat a solicitat o informație privind operatorii care au efectuat importurile și cine le-a autorizat.

CEC verifică modul de reevaluare a prețurilor la produsele farmaceutice și corespunderea acestora cu cele incluse în Catalogul Național de prețuri. Totodată, Centrul Anticorupție controlează adaosul comercial



# Criminalitatea cibernetică va fi combătută în baza unui plan elaborat de procurori

Criminalitatea cibernetică se află în vizorul Procuraturii Generale. Într-o eficientizare desfășurată în acest sens una din reformele întreprinse în cadrul Procuraturii Generale o constituie instituirea Secției tehnologiei informaționale și investigații ale infracțiunilor în domeniul informaticii din cadrul instituției vizate.

Recent, Procuratura Generală a elaborat un Ordin interdepartamental cu privire la aprobarea Planului comun de Acțiuni în domeniul prevenirii și combaterii criminalității cibernetică.

Documentul respectiv a fost aprobat de 9 instituții de stat, care sînt incluse în calitate de autorități responsabile de executarea acestu-

ia. Printre acestea se includ: Procuratura Generală, Serviciul de Informații și Securitate, Institutul Național al Justiției, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, Întreprinderea de Stat „Centrul de Telecomunicații Speciale”

Planul este prevăzut pentru o perioadă de implementare de 2 ani și are drept scop ajustarea legislației naționale la prevederile Convenției Consiliului Europei privind criminalitatea informatică adoptată la 23 noiembrie 2001 la Budape-

ta, executarea Legii cu privire la prevenirea și combaterea infracțiunilor informatice nr.20-XVI din 03.02.2009.

Printre obiectivele de bază ale planului se evidențiază:

- perfecționarea cadrului legislativ și asigurarea aplicării prevederilor legislației în domeniu (inclusiv referitor la conservarea probelor, la competența exercitării și conducerii urmăririi penale în cazul infracțiunilor cibernetică, la păstrarea datelor generate sau prelucrate în legătură cu furnizarea serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului sau de rețele de comunicații publice, monitorizarea Internetului);
- crearea laboratorului de pre-

venire și investigare a cazurilor de crime cibernetică;

- asigurarea funcționării unui mecanism eficient de semnalare a crimelor cibernetică;
- asigurarea transparenței și intensificarea cooperării dintre instituțiile publice și societatea civilă;
- implementarea standardelor internaționale în domeniu etc.

Controlul asupra executării Ordinului este pus în sarcina Secției tehnologiei informaționale și investigații ale infracțiunilor în domeniul informaticii din cadrul Procuraturii Generale, în comun cu conducătorii organelor care exercită activitate operativă de investigații.

Cor. DREPTUL

## Aspecte juridico-practice privind redobîndirea cetățeniei române

**Cetățenia română se poate dobîndi în patru moduri:**

1. prin naștere;

Persoana care se naște pe teritoriul unui stat primește cetățenia statului respectiv. Sînt unele state în care nu se practică cele spuse.

2. prin înfiere (adopție);

Persoana care este înfiată în condițiile legii de către o persoană ce are o altă cetățenie, va primi și ea această cetățenie.

3. prin repatriere;

Persoana care a pierdut cetățenia română o poate redobîndi prin efectul repatrierii, dacă își exprimă dorința în acest sens.

Părinții care se repatriază hotărîsc pentru copiii lor minori privind cetățenia. În situația în care părinții nu cad de acord, tribunalul de la domiciliul minorului va decide, ținînd seama de interesele acestuia. În cazul copilului care a împlinit vîrsta de 14 ani este necesar consimțămîntul acestuia.

Redobîndirea cetățeniei de către unul dintre soți nu are nici o consecință asupra cetățeniei celuilalt soț. Soțul cetățean străin sau fără cetățenie al persoanei care se repatriază poate cere dobîndirea cetățeniei române, în condițiile prezentei legi.

**Pregătirea documentelor pentru redobîndirea cetățeniei române**

Pentru a redobîndi cetățenia română este necesar să perfectăm un set de documente care include următoarele acte:

- pașaport original (internațional) - copie legalizată la notar;
- buletinul de identitate original - copie legalizată la notar;

• cazier judiciar din România - în original;

• cazier judiciar din Republica Moldova - în original;

• certificatul de naștere - copie autentificată la notar;

• certificatul de căsătorie sau divorț - copie autentificată la notar;

• certificate de naștere sau de deces ale părinților - copii autentificate la notar;

• certificate de căsătorie sau de divorț ale părinților - copii autentificate la notar;

• certificate de naștere sau de deces ale bunicilor din partea mamei sau a tatălui - copii autentificate la notar;

• acordul soților pentru dobîndirea cetățeniei de către copiii minori - declarație autentificată la notar;

• certificate de căsătorie sau de divorț ale bunicilor din partea mamei sau a tatălui - copii autentificate la notar;

• declarație de consimțămînt pentru obținerea cetățeniei române dată către minorii care au împlinit vîrsta de 14 ani;

• acordul soților pentru dobîndirea cetățeniei de către copiii minori - declarație autentificată la notar;

• cerere personală din care să rezulte că nu ați depus o altă cerere de redobîndire a cetățeniei române -

autentificată la un notar;

• declarație din care să rezulte că nu sprijiniți acțiuni împotriva ordinii de drept a României - autentificată la notar;

• un dosar cu șină.

Persoanele care se află în afara Republicii Moldova pot beneficia de serviciile companiei perfectînd o procură la Consulatul Republicii

-pașaport;

- extras din contul bancar;

- foto 3x4;

- certificat de la locul de muncă/studii.

Persoanele care au depus dosarele pentru a redobîndi cetățenia română și nu au fost soluționate de către autoritățile din România în termenii stipulați în legislația română



Moldova sau la un notar din țara în care se află ( în cazul notarului va mai fi nevoie să apostilați procura, unui notari prestează și acest serviciu).

**Depunerea dosarului la Direcția Cetățenie din România**

Următoarea etapă în procesul de redobîndire a cetățeniei române, după colectarea setului de documente, este depunerea actelor la Direcția Cetățenie din România.

Acte primare:

- buletin de identitate;

au dreptul de a cere prin intermediul instanțelor de judecată respectarea acestor termeni.

**Obținerea C. N. P.**

Codul Numeric Personal reprezintă un număr semnificativ ce individualizează o persoană fizică și constituie singurul identificator pentru toate sistemele informatice care prelucrează date nominale privind persoana fizică.

Acte primare:

- buletin de identitate;

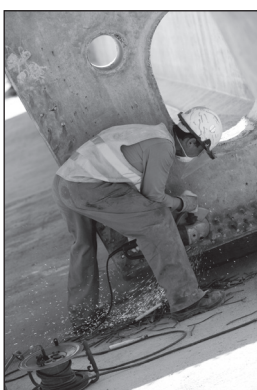
- actul de stare civilă.

## Peste 80 de mii de încălcări ale Codului muncii în 2010

Pe parcursul anului 2010, Inspecția Muncii a depistat 81 795 de încălcări ale legislației muncii, dintre care 36 030 în domeniul relațiilor de muncă și 45 765 în domeniul securității și sănătății în muncă. Totodată, anul trecut au fost înregistrate 142 de accidente de muncă. Dintre acestea, 48 au fost cazuri mortale, în 80 de cazuri angajații au fost accidentați grav, iar în altele 14 și-au pierdut temporar capacitatea de muncă, potrivit unui comunicat al Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei (MMPSF).

MMPSF constată o creștere a numărului de accidente de muncă mortale, comparativ cu anul 2009, și o scădere a numărului de accidente grave. Totodată, MMPSF informează că pe parcursul anului 2010 au fost depistate circa o mie de persoane admise la muncă în cadrul a 170 de unități economice, dar neangajate în conformitate cu legislația în vigoare.

Potrivit sursei citate, cele mai frecvente încălcări ale legislației mun-



cii sînt angajarea în cîmpul muncii fără întocmirea contractului individual de muncă în modul stabilit de legislație, nerespectarea duratei legale a timpului de muncă, angajarea cu un salariu mai mic decît salariul minim garantat de legislație, neefectuarea plăților compensatorii, precum și neachitarea în termen a salariilor.

De asemenea, în urma controalelor efectuate de către Inspecția Muncii, au fost depistate și alte încălcări pe care le admit angajatorii în domeniul securității și sănătății în muncă și anume: desfășurarea activității fără evaluarea factorilor de risc, angajarea la lucru a persoanelor fără pregătire profesională și fără instruire în domeniul respectiv, exploatarea echipamentelor de muncă improvizate fără dispozitive de protecție, ceea ce creează un pericol iminent de accidentare.

MMPSF a prezentat aceste informații și altor ministere, Procurorului General al Republicii Moldova, președintelui Confederației Naționale a Sindicatelor, precum și președinților raioanelor.

## Cărți de siguranță pentru copiii care depun mărturii în judecată

Copiii care pot fi martori în judecată și adulții care sînt alături de ei în asemenea situații stresante au acum două cărți care îi pot ajuta: „Sunt martor la judecată” și „Copilul meu va depune mărturie la judecată”.

Cele două cărți – una destinată copiilor și una adresată matorilor – sînt editate de Centrul Național de Prevenire a Abuzului față de Copii în colaborare cu Fundația „Nobody’s Children” din Polonia. Cărțile au fost ilustrate și publicate de Agenția de comunicare Urma Ta.

Profesioniștii care au contribuit la scrierea acestor cărți – psihologi, juriști, specialiști în domeniul protecției copilului împotriva abuzului și violenței – afirmă că broșurile oferă copiilor informații și sfaturi pentru ca aceștia „să se simtă mai siguri atunci cînd depun mărturie într-un proces de judecată”.

Cărțile „Sunt martor la judecată” și „Copilul meu va depune mărturie la judecată” sînt editate și distribuite de CNPAC în cadrul unei inițiative, realizată în parteneriat cu Ministerul Justiției și Procuratura Generală, cu sprijinul oferit de Fundația OAK, Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID) în cadrul unui program al Academiei pentru Dezvoltare Educațională (AED).

„Sunt martor la judecată” explică unui copil cine este martorul, de ce oamenii merg la judecătoria, cum arată judecătoria, cine și ce face în judecătoria, ce se întîmplă în sala de judecată sau care este rolul copilului ca martor.

Cealaltă carte, „Copilul meu va depune mărturie la judecată”, oferă adulților răspunsuri la mai multe întrebări esențiale: cum poți să-ți ajuți copilul, ce se întîmplă înainte de ședința de judecată, ce se întîmplă la proces sau dacă este obligatorie mărturia copilului la procesul judiciar.

## Un copil de un an a murit înecat în cadă, în timp ce mama sa stătea pe Facebook

Un copil în vîrstă de un an din statul american Colorado s-a înecat în cadă, în timp ce mama sa se juca pe site-ul de socializare Facebook.

Shannon

Johnson

și-a lăsat

băiețelul de

unul singur

în cadă și

a intrat pe

site-ul de

socializare,

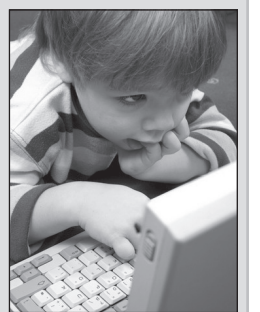
ca să verifi-

ce mesajele

prietenilor

și să se joace.

La un moment dat nu și-a mai auzit copilul și l-a găsit scufundat cu totul în apă. Micuțul a fost dus de urgență la spital, dar n-a mai putut fi salvat. Mama neglijentă este cercetată de către autorități și poate fi acuzată de ucidere din culpă.





## „Ambele maluri ale râului Nistru sînt un teritoriu european”

Lituania, țara care deține președinția OSCE, dorește să reîntoarcă negocierile privind reglementarea conflictului transnistrean în formatul 5 +2 la nivel oficial. Declarația îi aparține reprezentantului special al președintelui OSCE, Giedrius Cekuolis, făcută după o întâlnire cu ministrul de externe al RMN, Vladimir Iastrebciak.

„Acest pas va fi foarte important și benefic pentru ambele părți la negocieri, deoarece va concentra atenția comunității mondiale și a organizațiilor internaționale, va da transparența procesului de soluționare a conflictului și va asigura respectarea acordurilor”, a declarat reprezentantul lituanian al OSCE.

„Sîntem de părere că cele două maluri ale râului Nistru sînt un teritoriu european, și nu am dori să avem anumite conflicte aici. Trebuie să privim spre viitor, deoarece acest teritoriu merită să fie prosper” a remarcat Cekuolis, subliniind că este optimist în soluționarea problemei transnistrene.

## Noi viceministri în Guvernul Filat

Guvernul Filat are noi viceministri. Șefii ministerelor au reconfirmat nouă viceministri și a numit alții doi.

Deocamdată miniștrii au numit cîte un adjunct. La Externe a fost reconfirmată Natalia Gherman, la Economie - Octavian Calmîc, la Finanțe - Victor Barbăneagră, La Justiție - Oleg Efrim.



La Transporturi rămîne în funcție Boris Gherman, la Educație - Loretta Hadrabura, la Muncii - Sergiu Sainciuc, la Construcții - Anatolie Zolotco, iar la Tehnologii Informaționale - Dona Școla.

Cei doi demnitari noi sînt la ministerele Mediului și cel al Tineretului. Noul viceministru al Mediului este Rodion Bajureanu care îl va înlocui pe Corneliu Mîrza. La Tineret Octavian Bodiștean este noul viceministru, în locul lui Nicolae Andronachi.

Liderii Alianței de Integrare Europeană nu au stabilit încă algoritmul numirii viceministrilor.

Liberalii vor ca cele trei formațiuni componente ale AIE II să aibă miniștri în fiecare minister pentru un control reciproc, în timp ce democrații și liberal-democrații pledează pentru ca ministerul să fie condus de ministru care să vină singur cu echipa sa.

## Șase ambasadori moldoveni acreditați prin cumul

Șase ambasadori ai Republicii Moldova își vor exercita atribuțiile, prin cumul, și în alte state, potrivit unei decizii aprobate miercuri, 19 ianuarie, de Guvern.

Igor Munteanu, ambasadorul Republicii Moldova în SUA, a fost numit ambasador în Canada și Statele Unite Mexicane, prin cumul, cu reședința la Washington.

Ion Stăvilă, ambasadorul R.Moldova în Ucraina a fost numit în funcția de ambasador în Turkmenistan, prin cumul, cu reședința la Kiev.

Valeriu Turea, ambasador al Republicii Moldova în Portugalia, a fost acreditat în Maroc, prin cumul, cu reședința

la Lisabona.

Alexandru Prigorschi, ambasadorul moldovean în Bulgaria, a fost acreditat în Macedonia, prin cumul, cu reședința la Sofia.

Igor Bodiș, ambasadorul în Azerbaidjan, a fost acreditat în Republica Kîrgîză, prin cumul, cu reședința la Baku.

Ștefan Gorda, ambasadorul R. Moldova în Cehia, a fost acreditat pe lângă Sfîntul Scaun, prin cumul, cu reședința la Praga.

Vicepremierul Iurie Leancă, ministrul Afacerilor Externe, a spus că la aprobarea acestei decizii s-a încercat „o repartizare geografică echilibrată și eficientă”.

## Moldova a ajuns pe lista țărilor care îmbătrînesc rapid

Moldova a ajuns printre țările, care îmbătrînesc rapid. Ratingul acestor țări a fost alcătuit de specialiștii Băncii Mondiale. În ultimi 50 de ani, durata medie de viață în țările aflate în curs de dezvoltare a crescut cu 26 de ani, iar populația a început să „îmbătrînească” rapid. Acest efect a fost numit „revoluția grizonată”.

În lista țărilor care „îmbătrînesc” și au un venit mic pe cap de locuitor sînt Azerbaidjan, Armenia, Belarus, Georgia, Moldova și Kazahstan. Specialiștii Băncii Mondiale evidențiază cîteva probleme generate de îmbătrînirea locuitorilor acestor țări. Una dintre ele o constituie dificultățile în atingerea nivelului de dezvoltare a țărilor bogate. Alta ar fi insuficiența instituțiilor economice, sociale și medicale, care să lucreze cu oamenii de vîrstă a treia. Efectul „revoluției grizonate” agravează problema scăderii natalității.



## Cronică

### Procuratura Generală

#### Din dragoste față de copil un tată s-a ales cu dosar penal

Un bărbat a ajuns pe banca acuzaților după ce Procuratura Ciocana a acumulat suficiente probe că acesta ar fi comis un huliganism.

În septembrie 2010, în timpul pauzei dintre lecții, doi elevi ai claselor primare s-au luat la harță.

În scurt timp, unul dintre copii a revenit însoțit de tatăl său, care, fără a încerca să clarifice situația, a întrerupt lecția.



Exprimîndu-se cu cuvinte necenzurate față de profesoară și 21 de copii minori prezenți în clasă, bărbatul i-a aplicat o lovitură cu palma peste față minorului care i-a certat odrasla.

Amenințînd băiatul cu violență, l-a impus să îngenuncheze și să-și ceară scuze de la fiul său.

La încercarea de a stopa acțiunile tatălui furios, nici profesoara nu a scăpat de amenințările bărbatului.

Cauza penală va fi examinată în judecătoria Ciocana.

#### Executor judecătoresc acuzat de procurori de abuz de serviciu

Serviciul Nord al Procuraturii Anticorupție a dispus justiției cauza penală de acuzare a unui executor judecătoresc principal din cadrul Oficiului de Executare Bălți, în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.327 alin.(1) CP.

În rechizitoriul întocmit, procurorii au reținut următoarea stare de fapt: avînd în procedură titluri executorii, emise în baza a două sentințe pronunțate de Judecătoria Bălți, prin care s-a dispus încasarea în folosul statului a mijloacelor bănești

în sumă de 4900 de lei și 5000 de euro, intenționat nu le-a transmis Inspectoratului Fiscal de Stat Bălți, dar le-a folosit în scopuri personale.

La 26 noiembrie 2010 executorul a fost reținut, actualmente avînd interdicția de a părăsi țara.

Pentru fapta săvîrșită persoana inculpată riscă o pedeapsă cu amendă în mărime de la 150 la 400 unități convenționale sau cu închisoare pînă la 3 ani, cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani.



#### Audieri în cazul gestionării frauduloase a ajutoarelor pentru sinistritații din vara 2008

Fostul director general al Agenției Rezerve Materiale, Achiziții Publice și Ajutoare Umanitare și vicepreședintele Comisiei interdepartamentale pentru ajutoare umanitare Ion Țurcan a fost audiat în calitate de bănuț.

Acesta a trebuit să răspundă la întrebările procurorilor legate de circumstanțele cauzei penale, declanșate pe faptul depășirii atribuțiilor de serviciu la repartizarea ajutoarelor umanitare persoanelor sinistrate în urma inundațiilor din vara anului 2008.

Amintim că, Procuratura Anticorupție a verificat împrejurările legate de repartizarea ajutoarelor umanitare și a resurselor financiare din fondul de rezervă persoanelor afectate de inundațiile din 2008.

În urma investigațiilor efectuate, începînd cu luna octombrie 2010, Procuratura Anticorupție a pornit 7 cauze penale pe faptul depășirii atribuțiilor de serviciu la repartizarea ajutorului umanitar, abuz de serviciu, delapidarea ajutorului umanitar,

## Problema suicidului în rîndul minorilor – temă de discuție în cadrul mesei rotunde la Râșpopeni

La finele săptămîinii trecute, avocatul parlamentar Tamara Plămădeală a organizat în satul Râșpopeni, raionul Șoldănești o masă rotundă cu genericul „Profilaxia – o metodă de prevenire a comportamentului suicidar la minori în Republica Moldova”.

Conform datelor oficiale ale Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova, în anul 2010, au fost înregistrate 59 de cazuri de suicide, realizate de minori, în comparație cu 32 de asemenea cazuri, înregistrate în 2009. „Observăm o creștere simțitoare a acestor cifre, fapt care semnalează necesitatea unei îngrijorări pentru acest fenomen negativ”, a menționat Tamara Plămădeală.

Conform acelorași date, cele mai frecvente forme și metode de suicid sînt cele de administrare a pastilelor, substanțelor toxice, alcoolului, aruncarea de la înălțime, strangularea, provocarea leziunilor corporale etc., a menționat avocatul parlamentar.

Tamara Plămădeală le-a vorbit participanților la masa rotundă despre formele comportamentului suicidar, cauzele suicidului, factorii care determină săvîrșirea acestuia, categoriile și fazele suicidului, evaluarea riscului de suicid, recomandări de profilaxie.

De menționat, că în Uniunea Europeană, la fiecare 9 minute se consemnează un nou caz de suicid, iar numărul tentative-lor de sinucidere este estimat a fi de 9 ori mai mare.



## • La solicitarea cititorilor

# Reguli referitoare la reabilitarea/recuperarea persoanelor în vârstă și celor cu dizabilități

Conform Regulamentului cu privire la modul de evidență și distribuire a biletelor de reabilitare/recuperare acordate persoanelor în vârstă și celor cu dizabilități reabilitarea/recuperarea persoanelor în vârstă și celor cu dizabilități se efectuează în Centrul de reabilitare „Victoria” din or. Sergheevca, regiunea Odesa, Ucraina, și în Centrul Republican pentru recuperarea sănătății invalizilor și pensionarilor „Speranța” din or. Vadul lui Vodă aflate în subordinea Ministerului Muncii, Protecției Sociale

evidență direcțiilor/secțiilor asistență socială și protecție a familiei. Beneficiarii menționați, care au suportat infarct miocardic acut/repetat sau ic-tus cerebral primar/repetat, în primele 6 luni după incident au dreptul la bilete în Centrul Republican de recuperare a invalizilor și pensionarilor „Speranța” din or. Vadul lui Vodă, peste rînd, indiferent de faptul dacă anterior au beneficiat de bilet în modul stabilit, distribuit de direcția/secția asistență socială și protecție a familiei. Persoanele în vârstă și cele cu dizabilități aflate la întreținerea deplină

ale carnetului de muncă. În cazul în care persoanele cu dizabilități de gradul I, potrivit concluziei Consiliului de expertiză medicală a vitalității, necesită ajutor permanent din partea altei persoane, se rezervă loc în listă și pentru însoțitor.

Biletul de reabilitare/recuperare se eliberează beneficiarului de către direcția/secția asistență socială și protecție a familiei cu 20 de zile înainte de data prezentei sale la centru. În cazul în care beneficiarul refuză să se deplaseze în termenul indicat în bilet la centru, el este obli-

gajate în timpul muncii – certificatul prin care se confirmă că solicitantul nu a beneficiat de bilet în ultimii trei ani prin intermediul casei teritoriale de asigurări sociale, iar pentru persoanele încadrate în timpul muncii – de la locul de muncă.

Bilete gratuite se eliberează:

a) persoanelor cu dizabilități de gradul I și II neangajate în timpul muncii;

b) persoanelor în vârstă beneficiare de pensie pentru limită de vârstă sau alocație socială de stat, neangajate în timpul muncii.

Bilete cu reducere de 70 % din cost se eliberează:

a) persoanelor cu dizabilități de gradul I și II angajate în timpul muncii;

b) persoanelor cu dizabilități de gradul III neangajate în timpul muncii;

c) însoțitorilor persoanelor cu dizabilități de gradul I care, potrivit concluziei Consiliului de expertiză medicală a vitalității, au nevoie de ajutor permanent din partea altei persoane.

Bilete cu o reducere de 30% din cost se eliberează:

a) persoanelor cu dizabilități de gradul III angajate în timpul muncii;

b) persoanelor în vârstă beneficiare de pensii pentru limită de vârstă, pensii pe invaliditate sau de alocații sociale de stat, angajate în timpul muncii, înregistrate oficial sau care desfășoară activități de întreprinzător de diferite forme. Invalizii și pensionarii (de vîrsta-standard de pensionare), cetățeni ai Republicii Moldova supuși represunilor politice și ulterior reabilitați conform Legii nr.1225-XII din 8 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represunilor politice, beneficiază de dreptul la reabilitare/recuperare anuală cu o reducere de 30% din costul biletului. Beneficiarii menționați pot solicita eliberarea unui bilet gratuit o dată la trei ani, cu condiția că nu au beneficiat de bilet în ultimii trei ani consecutivi.



și Familiei. În cazul în care solicitantul se raportează la două sau mai multe categorii de beneficiari, acesta are dreptul la un singur bilet, la alegerea sa. Persoanele cu dizabilități de gradul I care, potrivit concluziei Consiliului de expertiză medicală a vitalității, necesită ajutor permanent din partea altei persoane, beneficiază de bilet de tipul „ÎNȘOȚITOR”.

Dreptul la asigurare cu bilete se acordă o dată la 3 ani persoanelor în vârstă și celor cu dizabilități, cetățeni ai Republicii Moldova, cetățeni străini, apatrizi sau refugiați, care au domiciliul în Republica Moldova, au atins vîrsta de 18 ani și se află în

a statului în aziluri, internate psihoneurologice, alte forme de plasament temporar sau permanent nu beneficiază de dreptul la asigurarea gratuită cu bilete. Pentru a beneficia de bilet aceste persoane trebuie să depună la direcția/secția asistență socială și protecție a familiei de la locul de domiciliu o cerere, pentru a fi luate în evidență. La cerere se anexează copia actului de identitate, copia legitimației de pensionar, copia concluziei Consiliului de expertiză medicală a vitalității și certificatului medical de forma 070E, cu recomandarea Centrului pentru reabilitare/recuperare, copia primei și ultimei pagini care conțin înscrisuri

gat să restituie biletul direcției/secției asistență socială și protecție a familiei cu 10 zile înainte de data indicată în bilet.

Biletele se eliberează solicitanților la prezentarea următoarelor acte:

a) fișa balneosanatorială F 072E;

b) buletinul de identitate, iar în cazul biletelor de reabilitare peste hotarele republicii – și pașaportul cetățeanului Republicii Moldova;

c) legitimația de pensionar;

d) carnetul de muncă și copia primei și ultimei pagini care conțin înscrisuri ale carnetului de muncă;

e) pentru persoanele ne-



## ◆ Avocatul dvs. la domiciliu



La întrebări  
răspunde juristul  
**Vitalie MODRÎNGĂ**

**Care sînt condițiile legale pentru ca persoana condamnată să fie liberată de pedeapsă înainte de termen și dacă poate condamnatul să solicite liberarea de sine stătător**

**A. BUZILA,**  
condamnat

Conform art.91 din Codul penal persoanelor care execută pedeapsa cu închisoare, care au reparat integral daunele cauzate de infracțiunea pentru care sînt condamnate, care au participat la executarea și care nu au refuzat executarea, în conformitate cu prevederile art.253 din Codul de executare, a muncilor remunerate sau neremunerate de îngrijire sau amenajare a penitenciarului și a teritoriului, de îmbunătățire a condițiilor de trai și medico-sanitare de detenție li se poate aplica liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen dacă instanța de judecată va considera posibilă corectarea condamnatului fără executarea deplină a pedepsei. Totodată, persoana poate fi liberată, în întregime sau parțial, și de pedeapsa complementară.

Liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen poate fi aplicată dacă condamnatul, care la momentul săvîrșirii infracțiunii a atins vîrsta de 18 ani, a executat efectiv:

a) cel puțin jumătate din termenul de pedeapsă stabilit pentru săvîrșirea unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave;

b) cel puțin două treimi din termenul de pedeapsă stabilit pentru săvîrșirea unei infracțiuni grave;

c) cel puțin trei pătrimi din termenul de pedeapsă stabilit pentru săvîrșirea unei infracțiuni deosebit de grave sau excepțional de grave, precum și din pedeapsa aplicată persoanei anterior liberate condiționat de pedeapsă înainte de termen, dacă liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen a fost anulată, pentru cazurile menționate mai jos. Persoana care execută pedeapsa detențiunii pe viață poate fi liberată condiționat de pedeapsă înainte de termen dacă instanța de judecată va considera că nu mai există necesitatea executării de mai departe a pedepsei și dacă această persoană a executat efectiv cel puțin 30 de ani de închisoare.

Liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen poate fi aplicată minorilor dacă aceștia au executat efectiv:

a) cel puțin o treime din termenul de pedeapsă stabilit pentru săvîrșirea unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave;

b) cel puțin jumătate din termenul de pedeapsă stabilit

pentru săvîrșirea unei infracțiuni grave;

c) cel puțin două treimi din termenul de pedeapsă stabilit pentru săvîrșirea unei infracțiuni deosebit de grave sau excepțional de grave.

Dacă, în termenul de pedeapsă rămas neexecutat:

a) condamnatul încalcă ordinea publică, pentru care fapt i-a fost aplicată o sancțiune contravențională, sau se eschivează cu premeditare de la îndeplinirea obligațiilor stabilite de instanța de judecată la aplicarea liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen, instanța de judecată, la propunerea organului care supraveghează executarea, poate pronunța o încheiere cu privire la anularea liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen și la trimiterea condamnatului pentru a executa termenul de pedeapsă neexecutat;

b) condamnatul săvîrșeste din imprudență o nouă infracțiune, anularea sau menținerea liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen se decide de instanța de judecată;

c) condamnatul săvîrșeste cu intenție o nouă infracțiune, instanța de judecată îi stabilește pedeapsa în condițiile art.85 C. pen. În același mod se aplică pedeapsa și în cazul săvîrșirii unei noi infracțiuni din imprudență dacă instanța de judecată anulează liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen.

Potrivit art.265 din Codul de executare în cazul în care condamnatul întrunește condițiile prevăzute în art.91 din Codul penal, administrația locului de deținere sau comandamentul militar, după caz, adoptă, în termen de o lună, o hotărîre privind propunerea pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau privind refuzul în acest sens. Propunerea pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen se depune, în termen de 5 zile de la data adoptării hotărîrii, la instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află locul de deținere.

În cazul în care administrația locului de deținere sau comandamentul militar, după caz, refuză să propună liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen sau înlocuirea părții neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă, condamnatul poate înainta un demers pentru liberare sau înlocuire nemijlocit în instanța de judecată.

## Transportul public va fi dotat cu sisteme GPS

Transportul public din capitală va fi dotat cu sisteme de monitorizare GPS. O solicitare în acest sens a venit din partea primarului general, Dorin Chirtoacă.

Edilul a solicitat ca unitățile de transport public și autovehiculele de capacitate înaltă ale întreprinderilor municipale să fie dotate cu sisteme GPS. „Să fie implementat un astfel de sistem pentru a fi monitorizată circulația transportului, dar și consumul de combustibil”, a precizat Chirtoacă.

Un astfel de sistem a fost deja testat la „Parcul de autobuze” din capitală, iar potrivit șefului întreprinderii, acesta va avea un impact pozitiv asupra activității. De asemenea, șeful Regiei Transport Electric, Gheorghe Morgoci, a menționat că este gata să implementeze sistemul GPS.

Chirtoacă a menționat că sistemul ar putea fi implementat cu ajutorul investițiilor unui agent economic interesat, în cadrul unui parteneriat public-privat.

## Legea bugetului ar putea fi aprobată abia în martie

Republica Moldova a intrat în anul 2011 fără un buget de stat aprobat și o va duce așa cel puțin trei luni. Legea bugetului ar putea fi adoptată de către noul Legislativ abia la finele lunii martie.

Despre aceasta a declarat, Veaceslav Ioniță, președintele Comisiei economie, buget și finanțe din Parlament.

Potrivit deputatului, adoptarea întîrziată a bugetului de stat nu presupune nici un risc.

„Am așteptat investirea noului Guvern, care, în funcție de prioritățile programului de guvernare, să elaboreze Legea bugetului de stat”, a mai spus Ioniță.

Acum este valabilă Legea bugetului pentru anul 2010. R. Moldova va activa după această lege pînă la aprobarea bugetului pentru 2011.

Anterior ministrul Finanțelor, Veaceslav Negruța, a declarat că statul va trece în anul 2011 cu datorii salariale față de circa 3 mii de angajați din sectorul public. Asta pentru că bugetul pentru anul 2010 nu acoperă aceste cheltuieli bugetare.



## Citații în judecată

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Cleolina”, pentru data de 7 februarie 2011, ora 10.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „UBFB Trade Group” privind încasarea sumei de 13 862 lei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

**Judecător** **Ion Stepanov**

\*\*\*

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „SV și SJ Group”, pentru data de 16 februarie 2011, ora 9.15, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a SRL „UBFB Trade Group” privind încasarea sumei de 3162 lei.

**Judecător** **I. Gancear**

\*\*\*

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Provicon Grup”, pentru data de 17 februarie 2011, ora 10.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 215) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile a SRL „Dec-Trans Grup” privind încasarea sumei de 3837, 50 lei.

**Judecător** **I. Gancear**

\*\*\*

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului „Denizcom Impex” SRL, pentru data de 23 februarie 2011, ora 11.30, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 207) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de „UBFB Trade Group” SRL privind încasarea datoriei.

**Judecător** **V. Orîndaș**

\*\*\*

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea obligatorie a reprezentantului SRL „Marilen-Com”, cu sediul: Chișinău, str. Socoleni nr. 16/1, pentru data de 14 martie 2011, ora 14.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 219) în calitate de pîrît la examinarea cauzei civile intentată de SA „Universcom” privind încasarea datoriei.

**Judecător** **Z. Talpalaru**

\*\*\*

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Rotaru Alexandru, cu domiciliul cunoscut: or. Vadul lui Vodă, str. I, Ion Creangă nr. 22, pentru data de 4 februarie 2011, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 49) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Nistean Maria privind desfacerea căsătoriei.

**Judecător** **Nadejda Mazur**

\*\*\*

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Cocean Eleonora, pentru data de 10 februarie 2011, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 45) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Lejneva Nina privind recuperarea datoriei.

**Judecător** **Liubovi Brînză**

\*\*\*

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Frumuzachi Maxim Alexei, cu ultimul domiciliu cunoscut: Chișinău, str. Corolenco nr. 61, apt. 2, pentru data de 14 februarie 2011, ora 14.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 67) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Priseajniuc Irina privind desfacerea căsătoriei.

**Judecător** **V. Brașoveanu**

\*\*\*

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Pavliuc Tatiana, pentru data de 16 februarie 2011, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 45) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Pavliuc Serghei privind desfacerea căsătoriei și determinarea domiciliului copiilor minori.

**Judecător** **Liubovi Brînză**

\*\*\*

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Bulgaru Vasile, pentru data de 17 februarie 2011, ora 9.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 47) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea cet. Begleț Tatiana privind decăderea din drepturile părintești.

**Judecător** **Constantin Urîtu**

\*\*\*

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Vaintraub Alexandr, pentru data de 8 februarie 2011, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 505) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-1048/2011 intentată de Vaintraub Olga privind desfacerea căsătoriei.

**Judecător** **Galina Moscalciuc**

\*\*\*

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Calinev Mihai, pentru data de 15 februarie 2011, ora 8.30, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 505) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-1165/2011 intentată de Bradu Ruslan privind încasarea sumei.

**Judecător** **Galina Moscalciuc**

\*\*\*

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SC „Garant-Sec” SRL, pentru data de 24 februarie 2011, ora 8.45, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 613) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-4117/2010 la cererea Angelei Guțu privind încasarea datoriei.

**Judecător** **Svetlana Balmuș**

\*\*\*

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Vortepniova Natalia, domiciliată: Chișinău, str. Florilor nr. 12/2, apt. 76, pentru data de 16 martie 2011, ora 15.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 33) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de CCL-232 privind încasarea datoriei.

**Judecător** **Gh. V. Bîrnaz**

\*\*\*

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Solonenco Constantin, domiciliat: Chișinău, str. Florilor nr. 12/2, apt. 82, pentru data de 16 martie 2011, ora 16.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 33) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de CCL-232 privind încasarea datoriei.

**Judecător** **Gh. V. Bîrnaz**

\*\*\*

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Islam Bauzidi, pentru data de 9 februarie 2011, ora 15.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 31) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea Nellei Gordeeva privind decăderea din drepturile părintești.

**Judecător** **Lilia Lupașco**

\*\*\*

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului ÎCS „Best Jobs” SRL, pentru data de 2 februarie 2011, ora 12.15, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 9) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea lui Doruc Sergiu privind încasarea salariului.

**Judecător** **V. Stratan**

\*\*\*

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului ÎI „Viorica Botnari”, cu sediul: satul Greblești, Strășeni, pentru data de 23 februarie 2011, ora 14.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 313) în calitate de intervenient accesoriu în cauza civilă intentată de Vleju Tamara, Carauș Aliona privind transmiterea silită a obiectului ipotecat.

**Judecător** **Ludmila Ouș**

\*\*\*

Judecătoria Cahul, în conformitate cu art.108 și art.103 ale Codului de procedură civilă al RM, solicită prezentarea cet-lui Colotiniuc Evgheni Grigori, născut la 01.05.1971, cu ultimul domiciliu cunoscut: or. Cahul, str. A. Mateevici nr. 20, apt. 36, pentru data de 31 ianuarie 2011, ora 16.00, la ședința de judecată (Cahul, bdul Victoriei nr. 8, bir. 211) în calitate de pîrît în cauza civilă cu nr. 2-1449/2010 privind încasarea pensiei pentru întreținerea copilului Colotiniuc Dmitri intentată la cererea reclamantei Nasopol Natalia.

Pîrîtlui i se propune să prezinte referință și probele de care dispune referitoare la pricină. În caz de neprezentare a probelor și de neprezentare a pîrîtlui în instanță, pricina va fi examinată în lipsa lui.

**Judecător** **Vitalie Movilă**

\*\*\*

Judecătoria Hîncești, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Guzun Gheorghe, domiciliat: satul Fundul Galbenei, Hîncești, pentru data de 15 februarie 2011, ora 11.00, la ședința de judecată (Hîncești, str. Chișinăului nr. 7, bir. 1) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-182 intentată de ÎCS „Express Leasing” privind încasarea datoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

**Judecător** **Tamara Mereuța**

\*\*\*

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului ÎI „Liuba Cuzicov”, pentru data de 10 februarie 2011, ora 10.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SC „Plantamet” SRL.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

**Judecător** **Iu. Țurcan**

## ANUNȚ

În temeiul art.82 alin.(1) lit.e) din Legea cu privire la Procuratură și Regulamentul privind modul de promovare în serviciu a procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor comunică că, la ședința din 18.01.2011 a fost anunțat concursul pentru suplinirea funcțiilor vacante de: procuror al raionului Ștefan Vodă și procuror al mun. Bender (Hotărîrea CSP nr.2-3d-15/10).

Cererile de participare la concurs se depun la secretariatul Consiliului Superior al Procurorilor (mun. Chișinău, str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni, nr.26, tel:22-80-64, 22-14-44) pînă la 19.02.2011.

**Secretariatul**

**Consiliului Superior al Procurorilor**  
tel: 22-80-64, e-mail: [i.virlan@procuratura.md](mailto:i.virlan@procuratura.md).

## ANUNȚ

„Universitatea de Studii Politice și Economice Europene” anunță concursul pentru suplinirea funcției de conferențiar universitar, specialitatea „Drept economic” – 1 loc.

**Date de contact:**

**bdul Ștefan cel Mare și Sfînt nr. 200**

**tel: (022)75-64-27, fax: 74-94-86**

**email: [uspee@mail.md](mailto:uspee@mail.md)**

## Marian Lupu a avut o întrevedere cu ambasadorul Chinei în R. Moldova

Importanța consolidării și impulsiei cooperării inter-parlamentare moldo-chineze și menținerea unui dialog stabil și viabil în diverse domenii de activitate au fost principalele subiecte abordate de președintele Parlamentului Marian Lupu, președinte interimar al Republicii Moldova, în cadrul întrevederii cu ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Republicii Populare Chineze în Republica Moldova – Fang Li, se arată într-un comunicat al Secției relații cu mass-media a Parlamentului.

Președintele Marian Lupu a apreciat evoluția relațiilor moldo-chineze bazate pe prietenie și cooperare reciproc avantajoasă, subliniind că parteneriatul strategic cu China a fost și rămîne a fi o prioritate în politica externă a Republicii Moldova. În context, Marian Lupu a specificat interesul conducerii de la Chișinău pentru încurajarea inițiativelor de dezvoltare economică și implementarea unor proiecte moldo-chineze în domenii strategice, precum infrastructura drumurilor, modernizarea aeroporturilor, dezvoltarea domeniului energetic și cel agricol, aplicarea noilor tehnologii informaționale.

Totodată, președintele a exprimat gratitudine pentru asistența financiară și umanitară constantă de care a beneficiat Republica Moldova din partea Republicii Populare Chineze în perioada 2006-2010. Republica Moldova a beneficiat pe parcursul acestor ani și urmează să beneficieze de echipament tehnic și alte bunuri în valoare de circa 5 milioane de euro.

Referindu-se la stadiul relațiilor moldo-chineze la nivel interparlamentar, Marian Lupu a menționat că ultima vizită oficială a președintelui Parlamentului în China a avut loc în 2008, iar de atunci nu a fost înregistrat nici un contact la nivel interparlamentar. Președintele a menționat necesitatea impulsiei relațiilor interparlamentare, specificînd că în perioada imediat următoare va fi stabilită componența nominală a grupurilor parlamentare de prietenie, inclusiv cu Republica Populară Chineză.

Ambasadorul Chinei a subliniat importanța dinamizării relațiilor moldo-chineze și impulsiei dialogului bilateral pe diverse dimensiuni de interes comun: economic, comercial, educațional, științific etc. Fang Li a menționat interesul companiilor chineze de a investi în economia Republicii Moldova, precum și de a colabora cu agenți economici din țara noastră întru realizarea proiectelor în domeniul construcțiilor, comercializării vinurilor moldovenești, proiectelor cu destinație turistică, în vederea construcției căilor ferate și a implementării rețelei naționale a televiziunii digitale.

La finalul întrevederii, ambasadorul Chinei i-a înmînat președintelui Marian Lupu originalul mesajului de felicitare din partea președintelui Comitetului Permanent al Adunării Naționale a Reprezentanților Poporului din Republica Populară Chineză, Wu Bangguo, cu ocazia alegerii în funcția de președinte al Parlamentului și președinte interimar al Republicii Moldova, precum și invitația oficială de a vizita China. Totodată, Fang Li a anunțat că în viitorul apropiat la Chișinău va sosi într-o vizită oficială viceministrul Afacerilor Externe al Republicii Populare Chineze pentru a discuta perspectivele impulsiei relațiilor bilaterale.



## Aniversări

**Vasile CREȚU,**  
doctor în drept, conferențiar universitar  
– 60 de ani



Mult stimat domnule Vasile Crețu,  
Cu prilejul frumoasei aniversări vă adre-  
săm omagii, dorindu-vă multă sănătate,  
bucurii, prosperitate și multiple realizări în  
activitatea fructuoasă pe care o desfășurați.

Strălucita dumneavoastră carieră profe-  
sională se datorează, în primul rând, calită-  
ților native pe care le posedați: inteligența,  
perseverența, înalta capacitate de muncă și responsabili-  
tatea excepțională.

Prețuit pentru fermitatea și promptitudinea respectată  
de toți acei care lucrează cot la cot cu dumneavoastră de-a  
lungul anilor, ați demonstrat mereu că sunteți un om cu  
veritabile calități morale.

Vă exprimăm alese sentimente de considerație și pre-  
țuire pentru responsabilitatea, exigența și autosacrificiul  
de care dați dovadă cu prisosință.

La mulți ani!

\*\*\*

**Ion TIMOFEI,**  
judecător Rîșcani mun. Chișinău

Mult stimat domnule Ion Timofei,

Cu deosebite sentimente vă adresăm cele mai calde  
felicitări cu prilejul frumoasei dumneavoastră aniversări.

Prin tenacitatea cu care munciți, prin înțelepciunea pe  
care o vădiți, prin responsabilitatea fără egal de care dați  
dovadă în nobila activitate ce o desfășurați, ați câștigat  
incontestabil încrederea și respectul tuturor.

Ați ajuns aici la această frumoasă aniversare, cu un  
spirit al dreptății ireproșabil, hotărât și devotat ideii de  
perfecțiune.

Vă dorim să aveți parte de multă sănătate, succese,  
realizări și bucurii pe măsura așteptărilor.

La mulți ani!

\*\*\*

**Ion PĂDURARU,**  
decan al Baroului de avocați, Chișinău

Mult stimat domnule Ion Păduraru,

În această zi marcantă pentru dumneavoastră vă adu-  
cem alese cuvinte de admirație și recunoștință, sincere  
felicitări, urări de bine și sănătate.

Aniversarea prin muncă, efort și elan pe treptele erar-  
hice juridice, poartă amprente unei ireproșabile perso-  
nalități, care cu siguranță poate fi considerată un model  
de profesionalism, inteligență, verticalitate, probitate,  
pentru noile generații de juriști.

Cu prilejul acestei deosebite sărbători, vă dorim multă  
sănătate, realizări dintre cele mai notorii și să nu vă înde-  
părtați nici de acum încolo de acel ideal intangibil al profe-  
siei, care a devenit expresia sufletului dumneavoastră.

La mulți ani!

\*\*\*

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere:  
**Gheorghe Mițu**, doctor în drept, lector universitar, Fa-  
cultatea de drept USM; **Radu Cotici**, doctor în drept,  
conferențiar universitar, Facultatea de drept USM;  
**Ludmila Ciuhrii**, judecător Soroca; **Maria Ghervas**,  
judecător Botanica; **Lucia Danilișin**, judecător Don-  
dușeni; **Maria Țurcan**, judecător Botanica; **Tamara**  
**Anghel**, judecător Rîbnița; **Ghenadie Plămădeală**, ju-  
decător Buiucani; **Oleg Moraru**, judecător Glodeni;  
**Ion Druță**, președintele judecătoriei Botanica; **Iurie Si-**  
**larin**, judecător Ștefan Vodă, **Mihail Buruian**, judecă-  
tor CA Chișinău; **Ivan Bancov**, procuror Ceadr-Lunga;  
**Sergiu Roșu**, procuror șef-adjunct interimar secție.

Mult stimați omagiați este o onoare pentru noi să  
vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Aprecieri  
străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu  
care vă îndepliniți obligațiile astfel încât doar Dreptatea și  
Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveți parte de acum încolo doar de împli-  
niri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

La mulți ani

Cu profund respect,  
membrii Consiliului de administrație  
al Uniunii Juriștilor,

Echipa Dreptul și Revista Națională de Drept

Echipa redacției Vă adresează un Apel de unire și  
sprijin. Vă sintem recunoscători că sunteți abonații  
noștri și susțineți ziarul. Noi avem nevoie de acest  
ajutor și vom rămâne alături de Dvs.

## 9 pași care conduc spre fericire

Esti într-adevăr fericit(a)?  
Știi ce înseamnă acest cu-  
vînt de fapt? Acestea sînt  
întrebări importante pe care  
orice persoană ar trebui să  
și le pună în căutarea  
fericirii de sine. Iată  
cîțiva pași pe care ar  
trebui să îi respecti  
pentru a aduce fericir-  
ea în viața ta.

1. Încearcă să în-  
țelegi ce anume te  
face fericit. Fiecare  
persoană are cerințe  
unice de a obține fe-  
ricirea.

2. Fă un plan pen-  
tru a atinge obiective-  
le care crezi tu că te  
vor face fericit. Sta-  
rea ta de spirit se va  
îmbunătăți pe măsură  
ce îndeplinești fiecare obiec-  
tiv în parte.

3. Înconjoară-te de oa-  
menii veseli. Este ușor să

începi să gîndești negativ  
atunci cînd ești înconjurat  
de oameni care gîndesc așa.

4. Atunci cînd ceva nu  
merge bine încearcă să gă-

5. Petrece cîteva minute  
în fiecare zi gîndindu-te la  
lucrurile care te fac cu ade-  
vărat fericit. Aceste cîteva  
minute îți vor da oportunita-

6. Este de asemenea im-  
portant să îți rezervi ceva  
timp în fiecare zi pentru a  
face ceva frumos pentru tine.  
Fie că este vorba de un ca-  
dou, de o baie relaxan-  
tă sau de o îngrijire în  
plus, te vei pune într-o  
stare mai bună.

7. Încearcă să faci  
haz de necaz.

8. Păstrarea sănă-  
tații este un alt lucru  
important în atingerea  
fericirii.

9. În cele din urmă,  
este important să înțe-  
legi că meriți fericirea.  
Cei care cred că nu  
merită să fie fericiti, își  
sabotează inconștient  
eforturile de a atinge  
fericirea.

Fericirea este greu de  
definit, dar oamenii sînt  
conștienți dacă sînt fericiti  
sau nu.



tea concentrării asupra lucru-  
rilor pozitive din viața ta și  
te vor conduce spre o fericire  
continuă.

## Ce trebuie să conțină un mic dejun sănătos

În primul rînd, de la micul dejun nu trebuie să lipseas-  
că proteinele și fibrele. O sursă bună de proteine pot fi diferite  
tipuri de carne slabă (pui sau pește fiert), ouăle, leguminoasele  
(mazăre, fasole, soia), oleaginoasele (nuci, alune, arahide, caju,  
semințe de floarea soarelui) și lactatele. Pentru fibre, aveți de  
ales dintr-o gamă variată de alimente: cereale integrale, legu-  
minoase, fructe și chiar unele produse de panificație (pîinici  
cu raține).

Desigur, nu orice aliment din lista de mai sus se potrivește  
pentru prima masă din zi, așa că iată cîteva combinații deli-  
cioase:

- cereale integrale cu seminte, fructe proaspete și lapte de-  
gresat (sau lapte de soia) plus o cafea;
  - omletă cu brînză, șuncă slabă de pui, ardei și ceapă cu  
o felie de pîine de graham prăjită și un suc proaspăt de fructe  
(dacă se poate, de citrice și morcov);
  - piept de pui fiert cu pîine prăjită și iaurt cu fructe proas-  
pete și miere precum și o cafea;
  - clătite umplute cu brînză de vaci și verdeață (2 bucăți) și  
un baton de cereale cu o cafea;
  - salată din spanac proaspăt, 2 ouă fierte, nuci, telemea și  
2-3 roșii cherry, pîine prăjită și milkshake de banane și kiwi;
  - un pahar de brînză proaspătă de vaci și două felii de pîine  
prăjită cu unt și gem făcut în casă plus ceai aromat de plante.
- Lista poate continua în funcție de imaginația și preferințele fi-  
ecăruia.

Totuși, să ne ferim de greșelile cel mai des comise la orele  
matinale.

O eroare majoră de nutriție e concepția greșită că la mi-  
cul dejun este permisă îmbuibarea cu alimente „interzi-  
se”, cum ar fi ciocolata și batoane de ciocolată, dulciuri  
din comerț, gogoși, pizza, unt de arahide și cremă de cio-  
colată, pe motiv că „ce mîncîc dimineața nu îngrășă”. În  
realitate, astfel de bombe calorice sînt prost permise de cor-  
pul proaspăt trezit din somn, care nu va putea metaboliza  
toți nutrienții. Rezultatul? – vizibil pe cîntar și în oglindă.  
În plus, dacă ingerăm mult zahăr dis-de-dimineață, pînă spre  
prînz vom resimți oboseala cauzată de dezechilibrele metabolice  
și, cel mai probabil, ne vom pricopsi cu o balonare de zile mari.  
Iată ce mai e pe lista neagră la micul dejun:

- ouă-ochiuri cu mezeluri – sînt alimente bogate în coles-  
terol și greu de digerat; ouăle fierte și omleta sînt variante mult  
mai sănătoase;
- cereale bogate în zahăr și hiper-procesate – au mult za-  
hăr, puține fibre și un nivel ridicat de sodiu;
- snacksuri, chipsuri și băuturi răcoritoare carbogazoase –  
mai e nevoie să spunem de ce?
- produse de patiserie
- au calorii cu duimul, însă valoare nutritivă scăzută;
- exces de cafea – dacă bem mai mult de două cești de  
cafea, ne-am semnat sentința la deshidratare și chiar și dureri  
de cap. De ce să abuzăm de cafea cînd putem obține energie  
dintr-o cană de ceai verde sau un pahar de fresh de fructe?

## CALEIDOSCOPI

## Cel mai deștept cățel din lume – știe să citească



Îl cheamă Sonny și este probabil cel  
ma inteligent cîine din lume, avînd în ve-  
dere că este capabil să aleagă întotdeauna  
răspunsul corect la întrebările puse de  
stăpînă.

Cum se întîmplă asta? – Ei bine, „mă-  
mica” simpaticului cățel îi pune o între-  
bare și apoi îi dă două cartoane cu răs-  
punsuri diferite. Sonny alege întotdeauna,  
fără ezitare, cartonul cu răspunsul corect.

## Hachiko nu a murit

Povestea celebrului cățel japonez Hachiko se repetă, de  
data asta în Brazilia. Un cățel care și-a pierdut stăpînul în  
urma inundațiilor nu vrea în ruptul capului să plece de lîngă  
mormîntul lui.

Povestea lui Leao este tristă, însă demonstrează dragos-  
tea imensă a unui cîine pentru stăpînul său.

Au trecut două zile de cînd stăpîna sa, Cristina Maria

Cesario Santana, a fost înmormîntată, după ce a decedat în  
urma gravelor inundații din zona braziliană Rio de Janeiro.  
Leao, cîinele crescut de ea, nu vrea să se miște de lîngă  
mormînt.

Rochie de seară capabilă să împrăpăteze  
aerul din jur

Moda „eco” și hainele „prietenosae”  
cu mediul sînt la mare căutare. Recent,  
un designer a creat o rochie de seară,  
capabilă să împrăpăteze aerul din jur.

Rochia este fabricată dintr-un ames-  
tec special de ciment, iar creatorii sus-  
țin că este capabilă să absoarbă din aer  
oxidul de azot și monoxidul de carbon.  
Modelul a fost numit „Herself” și este,  
în prezent, doar un prototip. Rămîne  
însă de văzut dacă rochia poate reduce  
emisiile cu 65 %, așa cum susțin crea-  
torii.

## FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova,  
Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:  
Gheorghe AVORNIC

## Reporteri: Irina BUREA,

Stelina CIOBANU, Lilia DUMINICA,  
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ

Redactor-stilizator: Corina BERZOI  
Machetator: Maria BONDARI  
Contabila: Maria JOSANU

## Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,  
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din  
str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.

DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.  
BC Banca Socială.  
BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor  
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.  
Redacția nu corespundează cu cititorii,  
materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.  
Tiparul executat la tipografia „Prag-3”.

Indice – 21596  
Tiraj 4600  
Com. 08/11